

Lebo ten druhý spôsob nefungoval. Zobudiť sa len preto, aby vám uplynul deň, dokým zasa pôjdete spať. Vydržať to so zatatými zubami bola hanba, urážka cti a bolo veľmi nepravdepodobné, že to človek vôbec prežije. Zmiznúť ako duch, krátke rozptýlenie, otupenosť spôsobená zhonom. (Toto všetko si len predstavujem, lebo nemám ani potuchy, ako som sa cez to dostala; moje vedomie sa uchýlilo pod zem ako žaba na zimný spánok.) Opustiť svet v horšom stave len tým, že ste v ňom boli. Slepota voči deštrukcii, ktorá mi je v päťach. Slepúci pán Magoo z kresleného filmu.

Ak ma prinútiť, aby som bola úprimná, tu je opis toho, aký svet som opúšťala minulý týždeň: horší, horší, lepší, horší, taký istý, horší, taký istý. Žiadny súpis vecí, od ktorých by sa človek nadúval od pýchy. Vravím vám, nemusím zanechať svet lepší. Dnes budem žiť podľa Hippokratovej prísahy: v prvom rade neublížiť.

Aké ťažké to môže byť? Vysadiť Timbyho, ísť na hodinu poézie (oblúbená časť môjho života!), dať si obed so Sydney Madsenovou, ktorú nemôžem ani vystáť, ale aspoň si ju môžem vyčiaroknúť zo zoznamu (o tom viac neskôr), vyzdvihnúť Timbyho a vrátiť sa k Joeovi, ktorý poskytuje všetok tento šíalený blahobyt.

Snažíte sa zistiť, prečo robím vedu z jedného obyčajného dňa a nafukujem bežné problémy? Lebo existujem ja a vo mne je zviera. Bolo by to zvrátené a zároveň úžasné, keby sa to zviera vo mne premietlo na veľké plátno, šokovalo by a vydesilo, a spôsobilo by to senzačnú katastrofu, o ktorej by sa hovorilo donekonečna. Keby som dokázala uskutočniť toto, mohla by som jednoducho: slávnostne obetovať

samu seba pre umelecké predstavenie. Trpká pravda? Zviera vo mne sa premieta na smutne malé plátno: polutovaniahodné mikrotransakcie, ktoré obyčajne zahŕňajú Timbyho, mojich priateľov alebo Joea. Som podráždená a stravuje ma strach, keď som s nimi; keď nie som, som rozcitlivená a trepem hlúposti. Ha! Nie ste šťastní, že ste v bezpečnej vzdialenosti, za zavretými dverami, za vytiahnutými žalúziami? Ó, ale choďte. Som milá. Naschvál zveličujem. Vôbec to také nie je.

A tak sa začal deň, v tej chvíli, ako som sa odkopala spod paplóna. *Klap-klap-klap* Jojových pazúrov na podlahe z tvrdého dreva sa zastaví pred spálňou. Prečo, keď si paplóny odkopne Joe, nedobehne Jojo s klapotanim a nečaká v zúfalej nádeji? Ako môže rozoznať na opačnej strane zavretých dverí, že som to ja a nie Joe? Raz mi to depresívne vysvetlil cvičiteľ psov: že Jojo zachytil môj pach. To, že jeho predstava o nirváne je mŕtvy tuleň vyplavený na pláž, mi vnuká otázku: Mala by som si ešte pospať? To nespravím. Dnes nie.

Nemala som v úmysle nehovoriť o Sydney Madsenovej.

Keď sme s Joeom pred desiatimi rokmi dorazili z New Yorku do Seattlu, boli sme pripravení založiť si rodinu. Ja som práve zabalila svojich päť únavných rokov v *Looper Wash*. Všade, kam ste sa pozreli, bol *Looper Wash*. Tričká, nálepky na nárazníky, podložky pod myš. Ja som Vivian. Ja som Dot. Pamätáte sa. Ak nie, pozrite sa do najbližšieho obchodíku za jeden dolár, v koši pre dve veci za cenu jednej, ale už prešiel nejaký ten čas.

Joe, chirurg, špecialista na ruky, sa stal akousi legendou, pretože zrekonštruoval dľaň toho rozohrávača, ktorému sa palec ohol dozadu a nikto nevedel, či bude ešte niekedy hrať, ale ďalší rok sa vrátil a vyhral superpohár. (Už sa nepamätám na jeho meno, ale aj keby som sa pamätala, nemohla by som ho prezradiť kvôli zachovávaniu tajomstva medzi lekárom/pacientom/všetečnou manželkou.)

Joe dostával pracovné ponuky od všadiaľ. Prečo si vybral Seattle? Joe, milý katolícky chlapec z okolia Buffala, si nevedel predstaviť, že by vychovával deti na Manhattane, mojej prvej voľbe. Uzavreli sme dohodu. Pôjdeme hocikam, kam bude chcieť ísť on, na desať rokov a vrátíme sa do New Yorku na desať; jeho mesto na desať, moje mesto na desať, hore a dole, až do smrti. (Dohodu, na ktorú celkom pohodlne zabudol, mohla by som dodať, keď vidím, ako sa blíži desiaty rok a on ani nepípol o sťahovaní.)

Ako každý vie, byť vychovaný ako katolík aj s polovicou mozgu znamená stať sa ateistom. Na jednom z našich zjazdov skeptikov (áno, kedysi sme si fakticky vedeli nájsť čas na to, aby sme zašli autom do Filadelfie pozrieť sa na skeptika Penna Jiletteho, ako diskutuje s rabínom! Ach, zase byť bezdetní... alebo nie?) Joe počul, že Seattle je najmenej náboženské miesto v Amerike. Bolo rozhodnuté: Seattle.

Členka správnej rady organizácie Lekári bez hraníc zorganizovala po tom, ako sme sa do mesta prísťahovali, pre mňa a Joea párty na privítanie. V pohode som sa odviezla do jej panského sídla pri Washingtonovom jazere preplneného predmetmi moderného umenia a budúcimi priateľmi, len sa s nimi zoznámila. Po celý život ma ľudia mali radi. Okej, poviem to: zbožňovali ma. Nechápem prečo, pre moju hroznú osobnosť, ale dajako to fungovalo. Joe vraví, že je to preto, lebo som žena najpodobnejšia chlapom, akú kedy stretol, ale sexi a bez nejakej emocionálnej membrány. (Kompliment!) Prechádzala som z miestnosti do miestnosti, predstavili ma sérii dám, navzájom zameniteľných v ich decentnosti a láskavosti. Bolo to, akoby ste stretli niekoho, kto vám povie, že rád kempuje, a vy na to: „Och! Práve som sa zhovárala s dakým, kto ide na desaťdňový výlet spojený s raftingom dole po Hadej rieke, celkom iste by ste sa mali s ním stretnúť,“ a ten človek povie: „To som bol ja.“

Čo môžem povedať? Mám hroznú pamäť na tváre. A mená. A čísla. A hodiny. A dátumy.

Celý ten večierok sa mi zliat do veľkej škvyrny, keď mi jedna žena

chcela horlivo poukazovať super obchody, ďalšia zastrčené turistické trasy, iná taliansku reštauráciu otca Maria Bataliho na Námestí Pioneer, ďalšia najlepšieho zubára v meste, ktorý má na strope lesklú maľbu s plachtiacim tigrom, a ďalšia sa zas chcela podeliť o svoju gazdinú. Jedna z nich, Sydney Madsenová, ma pozvala na obed na druhý deň do reštaurácie Tamarindový strom v čínskej štvrti.

(Joe má takú jednu vec, ktorú volá test časopisu. Je to reakcia na to, keď otvoríte schránku a vytiahnete nejaký časopis. V momente viete, či ste rád, že ste dostali časopis, alebo vás to sklame. Preto si nepredplácam *New Yorker* a predplácam si *Us Weekly*. Keď Sydney Madsenovú podrobím časopiseckému testu, je ekvivalentom *Ušného šelestu dnes*.)

Ten prvý obed: tak veľmi si dávala pozor na slová, tak úprimne sa usmievala, všimla si drobnú škvrnku na vidličke a veľmi úzkostlivo sa obracala na čašníka, aby jej priniesol novú, doniesla si vlastné čajové vrecko a požiadala o horúcu vodu, povedala, že nie je veľmi hladná, takže čo keby sme si rozdelili môj papájový šalát, oznámila mi, že nikdy nevidela *Looper Wash*, ale že si zvykne rezervovať DVD v knižnici.

Kreslím dosť jasný obraz zabrzdenej bezútešnosti, sebeckej hlúposti, lacnej strašidelnosti? Vidlička popŕkaná vodou nikdy nikoho nezabila! A čo tak kupovať DVD? Najedzte sa v reštaurácii, tak budú naďalej fungovať! A zo všetkého najhoršie, Sydney Madsenová bola slušná, úprimná, bez akejkoľvek smietky humoru a rozprávala veľmi... pomaly... akoby... jej... otrepané... frázy... boli... zlaté... dukáty.

Bola som v šoku. Život v New Yorku tak ovplyvní dievča, dodá mu falošný pocit, že svet je plný zaujímavých ľudí. Alebo aspoň ľudí, ktorí sú nejako zaujímavo šialení.

V istej chvíli som sa na stoličke tak prudko zamrvila, že sa Sydney naozaj spýtala: „Nemusiš ísť na dámsku toaletu?“ (Dámsku toaletu? Dámsku toaletu? Zabitú ju je málo!) Tá najhoršia časť? Všetky tie ženy, s ktorými som rada súhlasila, že pôjdem na túru a po obchodoch! Nebola to kopa žien. Všetky boli Sydney Madsenová! Došlaka aj

s hmlou! Stálo ma to všetky sily, aby som zastavila jej prúd nových pozvánok ako z požiarinej hadice: víkend v jej plážovom domčeku na ostrove Vashon, kde ma predstaví manželke dakoho kvôli tomuto, autorovi dákej divadelnej hry kvôli tamtomu.

Utiékla som s revom za Joeom.

Joe: Mala si si dávať pozor na niekoho, kto tak horlivo získava nových priateľov, lebo to znamená, že nijakých nemá.

Ja: Preto tá milujem, Joe. Ty všetko tak ľahko vyriešiš. (Joe riešiteľ. A nemilujte ho, čo?)

Prepáčte mi, že som to o Sydney Madsenovej tak dlho natahovala. Chcem povedať toto: už desať rokov sa jej nedokážem zbaviť. Je to priateľka, akú nemám rada, priateľka, o ktorej neviem, čo robí, lebo som bola prvýkrát príliš otupená, aby som sa jej to spýtala, a bolo by hrubé sa jej to pýtať teraz (pretože nie som hrubá), priateľka, na akú nemôžem byť príliš hnusná, lebo jej to nedocvakne (lebo nie som hnusná), priateľka, ktorej opakujem nie, nie, nie, a predsa ma stále naháňa. Je ako Parkinson, nedokážete sa z neho vylicitovať, iba zmiernujete symptómy.

Práve zvonila na obed.

Prosím, majte na pamäti, že som si vedomá toho, že obed s niekým nudným je problém s výberom butiku. Keď poviem, že mám problém, nehovorím o Sydney Madsenovej.

Jojo cupká po ulici, princ z Belltownu. Ach, Jojo, ty hlúpučký energický a slepo oddaný tvor, tvoje ušká plieskajú pri každej lotrovine. Aké výstižné, tá pýcha, s akou prijímaš, že s tebou chodím von ja, tvoja nesmrteľná milovaná bytosť. Keby si tak vedel...

Aký to bol skľučujúci pohľad, každý mesiac nový panelák, vyšší než ten predchádzajúci, každý preplnený mäkkými s modrými odznakmi Amazonu, ako každé ráno prúdia z maličkých bytov smerom k môjmu bloku, hlavy ponorené do škatuliek a nikdy sa nepozrú

hore! (Robia pre Amazon, takže viete, že sú bez duše. Jediná otázka je, ako bez duše?) Vďaka tomu túžim po dňoch, keď bola Tretia avenue len ja, prázdne výklady a jeden uletenec, ktorý vreští: „Takto sa píše Amerika!“

Vonku pred budovou stál Dennis pri svojom smetiaku na kolieskach a dopĺňal vrecká na hovienka. „Vy dvaja, dobré ráno.“

„Dobré ráno, Dennis!“ Namiesto toho, aby som prefičala okolo ako zvyčajne, zastavím sa a pozriem sa mu do očí. „Aký si mal zatiaľ deň?“

„Ach, nemôžem sa sťažovať,“ odvetil. „A ty?“

„Môžem sa sťažovať, ale nebudem.“

Dennis sa zachichotal.

Dnes už mám čistý zisk.

Otvorila som dvere do bytu. Na konci haly: Joe klopi zrak na stôl, čelo má prilepené o noviny, ramená roztriahnuté so zohnutými laktami, ako keby ho zatýkali.

Bol to ubíjajúci obraz, obraz čistej porážky, to posledné, čo by som si kedy spojila s Joeom...

Žuch.

Dvere sa zavreli. Odopla som Jojovi obojok. Kým som sa vystrela, môj zničený manžel zmizol vo svojej kancelárii. Nech ho trápilo čokoľvek, nechcel o tom hovoriť.

Môj prístup? Pracuje za mňa!

Jojo dobehol k svojmu žrádlu v štýle chrta, keď sa mu zadné laby vyšvihnú popri predných. Keď zistil, že je to rovnaké suché krmivo, aké tam bolo pred prechádzkou, ovládol ho zmätok a pocit zrady. Urobil jeden krok a hľadel na isté miesto na dlážke.

Timbyho svetlo sa s kliknutím zaplo. Chvalabohu, vstal ešte pred budíkom. Vošla som do jeho kúpeľne a našla som ho v pyžamku na skladacích schodíkoch.

„Bré ráno, zlatičko. Pozrime sa, si úplne hore.“

Prestal s tým, čo robil. „Môžeme si dať slaninu?“

Timby v zrkadle čakal, kým odídem. Sklopila som zrak. Ten malý rýchly koník Draw McGraw unikol môjmu zraku. Nezameniteľný hrkot dačoho z ľahkého plastu. Mejkap Sephora 200!

Nebola to ničια vina, iba moja, lebo Mikuláš dal Timbymu do pančuchy súpravu s mejkapom. Takto si kupujem extra čas v nákupnom centre Nordstrom, keď poviem Timbymu, aby sa prehŕňal v kozmetike. Tamojšie dievčatá zbožňovali jeho jemnú povahu, jeho teličko ako vrecko cukru, jeho pisklavý hlas. Čoskoro mu už začali robiť mejkap. Nevieam, či sa mu páčil väčšmi mejkap, alebo to, že ho obskakoval hŕf blondínok. Len tak zo žartu som zdvihla súpravu veľkosti malej knižky, ktorá sa otvorila a rozprestrela sa na šesť rôznych táčok s mejkapom (!), ktoré obsahovali dvesto (!) tieňov, leskov na pery, pudreniek a čojaviam čoho všetkého. Človek, ktorý prišiel na to, ako napratať tak veľa do niečoho takého malého, by mal vážne pracovať pre NASA. Ak to ešte stále existuje.

„Ale uvedomuješ si, že do školy nepôjdeš s mejkapom, však?“ povedala som mu.

„Ja viem, mami.“ Vzdychol si a pokrčil plecami, akoby to mal priamo z kanála Disney. Zase ja môžem za to, že sa to v ňom zahniezdilo. Po škole bude detská skladačka!

Vyšla som z Timbyho izby. Jojo stojaci v obavách sa zachvel od úľavy, že ešte stále žijem. Keďže vedel, že pôjdem do kuchyne pripraviť raňajky, vyhnal ma k svojej miske so žrádlom. Tentoraz sa mu uráčilo trochu z neho zožrať, jedným očkom na mňa zazeral.

Joe sa vrátil a robil si čaj.

„Ako to ide?“

„Ty si ale pekná,“ vyhlásil.

V zhode so svojím veľkolepým plánom na tento deň som sa osprchovala, obliekla a obula som si kožené oxfordky. Keby ste sa mi pozreli do skrine, videli by ste ženu s vyhraneným štýlom. Šaty z Francúzska a Belgicka, z ktorých som odtrhla cenovky, lebo Joea by trafil šľak, a každý typ čiernych topánok na plochej podrážke... opa-

kujem, netreba hovoriť o cene. Kúpiť ich? Áno. Dať si ich na seba? Väčšinou to stojí priveľa energie.

„Dnes večer príde Olivia,“ povedala som so žmurknutím a už som ochutnávala rôzne vína a rigatoni v reštaurácii Tavolàta.

„Čo keby vzala Timbyho von, aby sme mali trochu času sami pre seba?“ Joe ma prudko objal okolo pása a pritiahol si ma k sebe, ako keby sme neboli párik päťdesiatročných.

Viete, komu ja závidím? Lesbickám. Prečo? Pre lesbické vyhasnutie v posteli. Zjavne po prvotnom ošali horúceho sexu si ho lesbický pár celkom prestane užívať. Úplne to dáva zmysel. Keď ženy ostanú odkázané samy na seba po tom, čo sa im narodí deti, prestanú byť sexuálne aktívne. Nie je pre to nijaká evolučná potreba. Naše mozgy to vedia, naše telo to vie. Kto sa cíti sexy po tvrdej drine materstva, s tukovými vankúšikmi a čoraz plochejším zadkom stredného veku? Ktorá žena chce, aby ju niekto videl nahý, nehovoriac o tom, aby sa dakto hral s jej prsami, ktoré sú teraz mäkké ako piškótové cesto, alebo sa dotýkal jej brucha, ktoré je špongiovité ako chlebovník? Ktorá žena chce predstierať, že je celá vzrušená, keď jej vagína vyschla?

Ja, ja som tá, ak nechcem, aby ma vymenili za mladší model.

„Je čas na voľno,“ povedala som Joeovi.

„Mami, toto sa zlomilo.“ Timby vošiel so svojím ukulele a buchol ho na linku. Podozrivo blízko ku košu. „Ten zvuk je úplne pokašľaný.“

„Čo navrhuješ, aby sme urobili?“ spýtala som sa ho a dúfala, že ho to vyprovokuje na to, aby povedal *kúp nové*.

Joe zdvihol ukulele a zabrnkal na ňom. „Je trochu rozladené, to je všetko.“ Začal ladiť struny.

„Hej,“ ozvala som sa. „Odkedy vieš naladiť ukulele?“

„Som muž mnohých tajomstiev,“ vyhlásil Joe a naposledy lúbezne zabrnkal.

Zhltli sme slaninu a francúzske toasty, vypili sme všetky smoothie. Timby bol hlboko zabraný do *Archie Double Digest*. Úsmev mi zamrzol na perách.

Pred dvoma rokmi, keď som sa cítila ako hrozný mučeník, že musím každé ráno robiť raňajky, Joe odsekol: „Ja platím celý tento cirkus. Mohla by si, prosím ťa, zliezť z kríža a urobiť raňajky bez toho, aby si furt vzdychala?“

Viem, čo povie: *Aký debil! Aký sexistický hulvát!* No Joe mal pravdu. Plno žien by rado urobilo ešte čosi horšie za skriňu plnú šiat z Antverp. Od tej chvíle to bola služba s úsmevom. Volá sa to, že viete, kedy máte zariskovať.

Joe ukázal Timbymu noviny. „Pinball Expo sa blíži. Chceš ísť?“

„Myslíš, že mašina kaskadéra Evela Knievela bude ešte stále pokazená?“

„Takmer určite,“ poznamenal Joe.

Odovzdala som báseň, ktorú som vytlačila a husto opatrla poznámkami.

„Okej, tak kto mi pomôže?“ spýtala som sa.

Timby nezdvihol zrak zo svojho *Archieho*.

Joe to vzal. „Fu, Robert Lowell.“